

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІОЛОГІЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ

для студентів

галузь знань 02 Культура і мистецтво
спеціальність 028 Менеджмент соціокультурної діяльності
освітній рівень бакалавр
освітня програма Комунікації та управління культурними індустріями (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2026/2027
Семестр	8
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Юлія ГЕТМАН

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ («__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ («__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Юлія ГЕТМАН, PhD з соціології, асистентка кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин Олег МАЗУРИК

Протокол № 14 від «28» серпня 2026 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2026 року № 10

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – сформувати знання про явище людського капіталу як ресурсу у економічних, зокрема, трудових відносинах, концептуальні підходи до його аналізу, теоретичні моделі та інструментарій для оцінки його обсягу, передумов генерування й ресурсної конвертації.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати:

- основні методологічні стратегії в управлінні соціокультурною діяльністю.

2. Вміти:

- здійснювати пошук, обробку та презентацію соціальної інформації;

- порівнювати та узагальнювати результати різних соціологічних досліджень.

3. Володіти елементарними навичками:

- індивідуальної та групової роботи, публічної дискусії, критичного аналізу фахової літератури.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Соціологічне оцінювання людського капіталу» відноситься до дисциплін вільного вибору студента, яка спрямована на вивчення ресурсних параметрів людського капіталу, концептуальних стратегій їх аналізу та дослідницького інструментарію з оцінювання, формування підґрунтя для пропозицій дієвих управлінських рішень у корпоративній практиці, а також більш загальне розуміння місця людських ресурсів у соціальній структурі суспільства.

4. Завдання (навчальні цілі):

- формування концептуального розуміння людського капіталу;

- ознайомлення зі змістом сучасних концептуальних стратегій з аналізу людського капіталу;

- розуміння ресурсних вимірів людського капіталу та способів їх вимірювання.

Що спрямовано на формування таких компетентностей:

Що спрямовано на формування таких компетентностей:

- здатність виявляти, використовувати, інтерпретувати, критично аналізувати джерела інформації в області менеджменту соціокультурної сфери (ФК29);

- вміння використовувати сучасні методи обробки інформації для організації та управління соціокультурними процесами (ФК33);

- здатність застосовувати отримані знання в процесах прийняття рішень (ФК37).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Розуміння перспективних напрямків для інвестицій у людський капітал	Самостійна робота	Усні відповіді на практичних заняттях, контрольна робота, іспит	50
2.1	Вміння пропонувати дієві управлінські рішення проблем у царинах керування людськими ресурсами, аргументувати їх необхідність	Лекції, практичні заняття	Огляд кейсу, творчий проект, іспит	50

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)		1.1	2.1
Програмні результати навчання (назва)			
ПРН13. Обґрунтовувати управлінські рішення.			+
ПРН14. Оцінювати наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень.			+

ПРН16. Знати як застосувати сучасні технології управління людськими ресурсами.	+	+
ПРН20. Володіти навичками пошуку інформації та здобуття необхідних знань, що сприяють високоефективним результатам діяльності.	+	+
ПРН21. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціокультурних явищ у контексті професійних задач.	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Усні відповіді на практичних заняттях: РН 1.1 – max 30 / min 18 балів.

2. Творчий проект: РН 2.1 – max 10 / min 6 балів.

3. Огляд кейсу: РН 2.1 – max 10 / min 6 балів.

4. Контрольна робота: РН 1.1 – max 10 / min 6 балів.

- підсумкове оцінювання у формі іспиту (мінімум 24 бали, максимум 40 балів). Оцінюються РН 1.1 та РН 2.1.

- умови допуску до підсумкового іспиту Бали до іспиту накопичуються впродовж семестру за фактом виконання робіт. Допуск до іспиту здійснюється, якщо студент отримав не менше 36 балів. Студенти, які не набрали 36 балів – виконують творчий проект, огляд кейсу та складають теми курсу у режимі усної співбесіди.

7.2 Організація оцінювання:

1. Усні відповіді на практичних заняттях оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру.

2. Контрольна робота виконується в рамках лекційних занять після вивчення теми 7.

3. Огляд кейсу з дослідження людського капіталу виконується протягом семестру.

4. Творчий проект виконується протягом семестру, презентується на 2-х останніх заняттях.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	С/Р
1.	Людський капітал: концептуалізація та операціональні визначення	2	2	5
2.	Ресурсні параметри людського капіталу та чинники його генерування. Людський капітал як адаптивний ресурс (підхід Нельсона-Фелпса)	2	2	5
3.	Інвестиції в людський капітал (теорема розділення). Оцінки вигод від інвестицій (модель Мінцера, модель Бен-Пората)	2	2	5
4.	Соціоструктурні та інституційні обмеження інвестицій у людський капітал. Стратифікаційні параметри, тип економіки, глобальна економічна кон'юнктура, нормативний тиск	2	2	4
5.	Людський капітал, економічний розвиток та продуктивність. Міжнародні порівняльні дослідження людського капіталу. Суперечливі транс-історичні тренди зв'язку людського капіталу та добробуту	2	2	5
6.	Людський капітал на мікрорівні соціальних відносин (сім'я, школа, фірма). Дослідницькі кейси з оцінювання людського капіталу	2	2	5
7.	Технології управління людським капіталом як складова політики добробуту	2	2	4
8.	Оцінювання людського капіталу на макrorівні. Ефективність накопичення людського капіталу на національному рівні та міжнародні індикатори	2	2	5
9.	Якість людського капіталу: підходи до вимірювання та оцінювання	2	2	4
10.	Ідентифікація ефектів людського капіталу у контексті трудових відносин на мікрорівні: інвестиційна віддача людського ресурсу (HR ROI), коефіцієнт флуктуації (Fluctuation rate), робоча продуктивність (labor productivity)	4	4	4
Всього		22	22	46

Загальний обсяг **90 год.** в тому числі:

Лекції – 22 год.

Практичні – 22 год.

Самостійна робота – 46 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

- Шкільняк М. М. та ін. Людський капітал в інноваціях, адаптації, потенціалі макро- та мікрорівня: монографія. – Тернопіль: Крок, 2022. – 609 с.
- Coleman J. S. Social Capital in the Creation of Human Capital // The American Journal of Sociology. – 1988. – Vol. 94, Suppl. – P. S95–S120. – DOI: <https://doi.org/10.1086/228943>
- Gorodnichenko Y., Kudlyak M., Sahin A. The effect of the war on human capital in Ukraine and the path for rebuilding // CEPR Policy Insight. – 2022. – № 117. – URL: <https://cepr.org/publications/policy-insight-117-effect-war-human-capital-ukraine-and-path-rebuilding>

<https://cepr.org/publications/policy-insight-117-effect-war-human-capital-ukraine-and-path-rebuilding>

- The Human Capital Index 2020 Update: Human Capital in the Time of COVID-19 / World Bank. – Washington, DC: World Bank, 2021. – DOI: <https://doi.org/10.1596/978-1-4648-1552-2>

Додаткова:

- Грішнова О. А. Людський, інтелектуальний і соціальний капітал України: сутність, взаємозв'язок, оцінка, напрями розвитку // Соціально-трудові відносини: теорія та практика. – 2014. – № 1 (7). – С. 34–42. – URL: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/5075>.
- Патнем Р. Гра в келлі наодинці: занепад соціального капіталу Америки / пер. з англ. О. Фешовець // Незалежний культурологічний часопис І. – 2001. – № 21. – С. 30–46.
- Andrews D., Égert B., de la Maisonneuve C. Adult skills and productivity: New evidence from PIAAC 2023 // OECD Economics Department Working Papers. – 2025. – № 1834. – DOI: <https://doi.org/10.1787/12ac6e8c-en>
- Becker S. O., Grosfeld I., Grosjean P., Voigtländer N., Zhuravskaya E. Forced Migration and Human Capital: Evidence from Post-WWII Population Transfers // American Economic Review. – 2020. – Vol. 110, № 5. – P. 1430–1463. – DOI: <https://doi.org/10.1257/aer.20181518>
- Schady N., Holla A., Sabarwal S., Silva J., Yi Chang A. Collapse and Recovery: How the COVID-19 Pandemic Eroded Human Capital and What to Do About It. – Washington, DC: World Bank, 2023. – DOI: <https://doi.org/10.1596/978-1-4648-1901-8>
- Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World? Survey of Adult Skills 2023 / OECD. – Paris: OECD Publishing, 2024. – (OECD Skills Studies). – DOI: <https://doi.org/10.1787/b263dc5d-en>
- Égert B., de la Maisonneuve C., Turner D. A new macroeconomic measure of human capital exploiting PISA and PIAAC: Linking education policies to productivity // OECD Economics Department Working Papers. – 2022. – № 1709. – DOI: <https://doi.org/10.1787/a1046e2e-en>
- Avitabile C., D'Souza R., Gatti R., Weedon E. Insights from Disaggregating the Human Capital Index / World Bank. – Washington, DC: World Bank, 2020. – DOI: <https://doi.org/10.1596/33143>
- Kuusela T. Policies for Human Capital Development in Ukraine // European Training Foundation. – 2020. – P. 21–31. – URL: <https://www.etf.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/policies-human-capital-development-ukraine-etf-torino> (DOI немає)
- Marginson S. Limitations of human capital theory // Studies in Higher Education. – 2019. – Vol. 44, № 2. – P. 287–301. – DOI: <https://doi.org/10.1080/03075079.2017.1359823>
- Smits K., Favaro E., Golovach A., Khan F. et al. Human capital: many diplomas, but fewer skills // Ukraine Growth Study: Faster, Lasting and Kinder. – Washington, DC: World Bank, 2019. – URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/543041554211825812/pdf/Ukraine-Growth-Study-Final-Documents-Faster-Lasting-and-Kinder.pdf>